

İÇİNDEKİLER

Gordion Müzesi Soygunu	
Yazan:	
Arkeolog M. İhsan TUNAY	2
Babalar Günü	3
Şirin Bir Banliyö Senti:	
Yeşilköy	
Yazı ve Fotoğraflar:	
M. Neziha BAŞGELEN	4-5
Turizm: Antalya'da Şenlik Var	6-7
Yeşilin En Güzel:	
Muradiye Türbeleri	
Yazan: Cem ATABEYOĞLU	8
Mercanlar	
Derleyen: Selim DOĞAN	9
Büyük Denizaltı Kazaları:	
Thresher Faciası	
Derleyen: Erdoğan YUMNU	10-11
Köklü Bir Kültür Yuvamız:	
Çamlıca Kız Lisesi	12-13
Sinema:	
Taryn Power - Clark Gable	
Derleyen: Afife NÜKTE	14-15
«Yokuştan Gelip Geçenler (12)	
Sadun Galip Savcı	
Yazan: Cem ATABEYOĞLU	16
Pirelli Ansiklopedisi (42)	
Türk Ordusu	
Derleyen:	
Cem ATABEYOĞLU	17-20
TV: Sevimli Nöri Gantar'ımız	
Tekin Akmansoy	21
Anılar ve Ballar:	
Anıların Garip Dünyası	22-23
Pop-Magazin	
Hazırlayan:	
Erhan EVRENSEL	24-25
Tanımadığımız Ülkeler:	
Kosta Rika	
Derleyen: Tülay BATTAL	26-27
Sinema - Magazin:	
Hülya Koçyiğit - Türkan Şoray -	
Ayhan Işık - Seher Şeniz	28-29
Mutlu Olaylar	30
Resim Sanatı ve Büyük	
Ressamlar: John Constable	
Derleyen: Sanat Tarihçisi	
İnci GÜLSEVİL	30
Turgut Reis: Yeni Bir Oyun	31
Müzik Dünyası	
Hazırlayan:	
Erhan EVRENSEL	32-33
Sağlığımız: Şeker Hastalığında	
Yiyecek Düzeni	
Röportaj: Tülay BATTAL	34
Tarihi Roman (8)	
Yazan: Cem ATABEYOĞLU	35
Pirelli Çocuk Kulübü	
Derleyen: Tülay BATTAL	36

YILLIK ABONE : 60.— TL.
DIŞ ÜLKELER : 120.— TL.

Müze soygunlarına bir yenisi daha eklendi

GORDION

SON YILLARDA, SOYGUNCULARIN BANKALAR KADAR TERCİH ETTİKLERİ BİR KURULUŞTA MÜZELER OLDU. AFRODİSYAS MÜZESİ SOYGUNUNDAN DAHA BİR KAÇ AY GEÇMEDEN BU KEZ DE GORDION MÜZESİ SOYULDU

Yazan : Arkeolog Mehmet İ. TUNAY

6 Mayıs Perşembe sabahına karşı bilinmeyen kişilerce soyulan Gordion Müzesinden başta resmini gördüğümüz eşek kulakları ile müzik dün-

Müzedeki çeşitli arkeolojik devirlerin örnekleri olan buluntular kronolojik bir sıra ile sergilenmişlerdir. Giriş kapısının soluna konulmuş

ve kahverengi cilalı testiler ve erzal küpleri tipik örneklerdir. Hitit mezarlığı sahasında bu devre ait bir mezar bulunmuştur.

HİTİT DEVRİ:

Şehir höyüğündeki Hitit tabakaları na ait bazı seçme eserlerle birlikte Hitit mezarlarından çıkarılan çanak çömlek ve küçük eşyalar görülür. Vitrinlerin arkasındaki köşede mezar pitiosları bulunur.

ESKİ FRIK DEVRİ: ŞEHİR HÖYÜĞÜ:

Kimmerlerin tahribi tabakasına ait birçok çanak çömlek örnekleri görülür; tek kulplu küpler ve kadeşler, yonca ağızlı testiler ve ibrikler, kraterler, içki kapları. Bunların büyük bir kısmı gri ve devetüyü renkte sade kaplardır. Fakat bazıları basit geometrik desenlerle boyalıdır. Yangın tabakasına ait olarak, Kimmer yağmacılarının benimsediği almadıkları ve kısmen doğudan ithal edilmiş olan fildişinden birkaç kıymetli eşya ile bronz eşya da vardır. Bu tabakalarda Yunanistan'dan ithal edilen hiç bir eşya yoktur. Sağ köşede, Megaron 2 den çıkarılmış olan akroterer bulunur. Bir fotoğrafta aynı Megaronun geometrik motifli mozaikliği görülür. Yanındaki bir başka fotoğrafta da, çatıyı tutmak için iç kısma iki sıra halinde konulmuş olan destek ayaklıkları ile genişliği 14 m.den fazla olan Megaron 3 ün planı görülmektedir.

ESKİ FRIK DEVRİ: TÜMÜLÜSLER

Burada eski Frik devrine ait önemli tümülüslerden çıkarılan eşyalar vardır. Bu bölümde Midas tümülüsünden çıkarılan üç kazandan biri görülür. Bu kazanın kulplarını tutan plâkalar kanatlı siren şeklindedir. Diğer vitrinlerde ise yine bu kral mezarından çıkarılmış olan kaplar, testiler, kepeçler ve fibulalar, Tümülüs P'ye ait boyalı çanak-çömlek gibi eserler vardır.

KÜÇÜK HÖYÜK:

Küçük höyükteki tahrib tabakasından (M.Ö. 550) elde edilen çanak çömlek örnekler teşhir edilir. Çanak çömlek Lidya tipindedir. Kerpiç sur-

Çalınan bu ünlü heykel kral Midas'ı eşek kulaklarıyla göstermektedir...

yasına, tuttuğu herşeyi altın yapması özelliği ile de mitoloji dün yasına geçmiş olan Kral MIDAS'ın pişmiş topraktan yapılma heykeli olmak üzere değerleri paha biçilemeyecek kadar çok olan 41 adet tarihi eser çalındı. Yazının kaleme alındığı dakikaya kadar da ne oldukları, nerede oldukları hakkında da en ufak bir ip ucuna raslanmadı. Şimdiye kadar basınımızda bu hirsızlık olayı ile ilgili olarak çeşitli şeyler yazıldı. Radyo ve televizyonda ise yine çok çeşitli şeyler söylendi. Bunların üzerinden kısa bir süre geçince de hepsi unutuldu, kullandıl.

Biz bu kez sizlere soyulmadan önceki Gordion Müzesini tanıtmayı düşündük.

olan Gordion şehrine ait genel plân da:

- 1 — Sakarya nehrinin doğu kıyısı üzerindeki Şehir Höyüğü,
- 2 — Şehir Höyüğü'nün doğusunda, ortasında bir tümülüs bulunan hilâl şeklindeki Küçük Höyük,
- 3 — Büyük Tümülüs (Midas Tümülüsü)
- 4 — Tümülüs (Çocuk Mezarı),
- 5 — Hitit Mezarlığı (Aynı zamanda tümülüslerle çağdaş olan umumi Frik mezarlığı sahası).

ESKİ BRONZ ÇAĞI:

Şehir höyüğünde derin sondajlarla erişilebilen Eski Bronz Çağı tabakalarından çıkarılan çanak çömlek bulunur. Kırmızı cilalı kaplar, kırmızı

Sahibi: Türk Pirelli Lastikleri Anonim Şirketi adına: NAMI A. ELÄGÖZ — Yazı İşlerini Fiilen Yöneten Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: UĞUR CANAL — Teknik Sekreter: U. C. — Merkez: İstanbul Gayrettepe Büyükdere Caddesi 117 Mecidiyeköy. Telefon 66 22 80 (10 hat) — Yazı İşleri Müdürü: Telefon: 66 32 00 — Ankara Bürosu: Kızılay - Karanfil Sokak. Hevenk Apt. 12/13 (Tel.: 17 27 81 - 18 24 43) — Ege Bö'gesi İrtibat bürosu: Pınarbaşı, Kemâlpâşa Asfaltı No. 46 İzmir (Telefon: 18 19 70) — Dizildiği ve Basıldığı Yer: Apa Ofset Basımevi (Telefon: 64 64 20) — Kaynaklar: Vado e Torno — Pivendere — Pirelli — Yayınlanan yazılar imza sahiplerinin fikirleri olup, Türk Pirelli bunlardan bir sorumluluk kabul etmez. — Mecmua yayınlanmak üzere verilen yazı ve resimler neşredilsin veya edilmesin iade edilemezler — Mecmua yayımlanan yazılar kaynak gösterilmeden ıktibas edilemezler — Dergimiz Basın Ahlâk Yasasına uymayı taahhüt eder.

BABALAR GÜNÜ

Bütün dünya, her yıl mayıs ayının ilk pazarını «Anneler Günü» olarak kutladıktan sonra haziran ayının üçüncü pazarında da «Babalar Günü»nü yaşamaktadır. İnsanoğlu, hayattaki en kutsal varlıklarından biri olan anasını sevgiyle anarken, bir başka kutsal varlığı olan babasını unutmamıştır. Haziran ayının üçüncü pazarını da ona ayırmıştır.

Türk toplumunda ananın yeri kadar babanın yeri de pek büyük ve pek kutsaldır hiç kuşkusuz. Baba, yalnız dünyaya gelmemizde etken olan bir varlık değildir. Baba, ailenin reisi; evin temel direğidir.

Babanın taşıdığı anlam pek derindir üzerimizde.

Yaşlı ve saygı duyulan bir insana sevgi ifadesi olarak «Baba» diye hitap ederiz. Tarikatlarda, tekkelerde de başta bulunan en yaşlı kişiye yüzyıllar boyu «Baba» sıfatı isim olmuştur. Hoş ve cana yakın insanlardan «Babacan» diye bahsederiz. Aile yadigarı evin dilimizdeki adı «Baba ocağı»dır. Manevî değeri ise tartışılmıyacak kadar büyüktür. Meşakkatli bir işten bahsederken yine ona sığınırız farkında olmadan «Çalış babam çalış» deriz. «Babasının oğlu» olmak bir takdir ifadesi olmuştur dilimizde. İyilik olsun diye yapılan bir işin adı «Babasının hayrına»ya çıkmıştır. Eski bir aile dostunun adını da «Baba dostu» koymuşuzdur. Bu sıfat ona karşı olan saygı ve sevginin ifadesidir. Hiç yakınlık duymadığımız birisi hakkındaki hissiyatımızı ise «Babamın oğlu değil ya!» diyerek ifadeye çalışırız. İte-kaka zorlukla yürütülen işlerde de yine onlara

siğindığımıza rastlanır; «Haba-bam» der çıkarız. Bütün bunlarla da yetinmemişizdir. Devletin adını «Devlet Babası»na çıkarmışızdır. Ulu Tanrıya da «Allah Baba» demişizdir. Bütün bunlar Türk aile toplumunda ve Türk toplumunun yaşıntısında «baba»nın ne denli önemli ve kutsal bir anlam ve değer taşıdığını ifade etmez mi? Gemileri, tekneleri güvenle bağladığımız kalın demir tokmakların adını bile ona duyulan güveni ve görevinin önemini ifade için «baba» koymuşuzdur. Türk'ün atasözlerinde de «baba» ya verdiği önem ve değer kendini gösterir:

«Baba bilgisiyle adam adam olmaz», «Baba borcu evlâda düşer», «Baba ekmeği zindan ekmeği, koca ekmeği meydan ekmeği», «Baba himmet, oğul hizmet demiş», «Baba mirası yanan mum gibidir», «Baba nasihatı tutmayan pişman olur», «Baba vergisi görümlük, koca vergisi doyumluk», «Babadan mal kalır, kemal kalmaz», «Babalı fırın has çıkarır», «Babamın adı Hıdır, e-limden gelen budur», «Babanın canına nur yağsın», «Babası ekşi elma yer, oğlunun diş kamaşır», «Babası köy kâhyası olunca kendinin neden pervası olur», «Babası oğluna bir bağ bağışlamış, oğlu babasına bir salkım üzüm vermemiş», «Babasına hayrı olmayanın kimseye hayrı olmaz», «Babasından mal kalan mertteği içinden bitmiş sanır», baba üzerine söylenmiş nice atasözlerimizden sadece birkaçıdır. Bu ayın üçüncü pazarında kutlamaya hazırlandığımız «Babalar Günü» nedeniyle babalarımıza binlerce saygı, binlerce sevgi...

6 Mayıs perşembe sabahına karşı bünmeyen kişilerce soyulan Gordion müzesinin salonlarından biri...

lara saplanmış olarak bulunan yüzlerce ok uçlarından bir kaçı da burada görülmektedir. Bunlar Gordion'u muhafaza edenlere karşı Kimmerler, İskitler ve belki Persler ta-

kaik Gordion planı mimari gelenek bakımından tamamen Frik özelliğini taşır da VI. yüzyıldan itibaren Yunanlılarla münasebetler gittikçe ar-

Soygunda çalınan 41 parça tarihi eserden biri...

rafından atılan oklardan kalmış parçalarıdır. **ARKAİK VE HELLENİSTİK DEVİR:** Giriş kapısının sağında görülen ar-

tar. Teşhir edilen buluntular arasında arkaik binalara ait pişmiş topraktan kaplamalar görülür. Bu devirdeki Frik çanak çömleği a-

rasında son derece ince siyah cilâli bazı kaplar bulunur. VI. ve V. yüzyıl tipinde iki renkle boyalı bir sınıf çanak çömlek tesadüfi olarak hay-

van ve basit insan motifleriyle süs-lüdür.

Taştan, bronzdan veya gümüşten yapılmış küçük kuşlar, herhalde Kybele'ye ithaf edilmiş olan adak eşyalarıydı.

Dini konulu olmayan bir örnek de Hellenistik devire ait bir pişmiş toprak eserdir. Bu toprak heykeltçik Kral Midas'ı eşek kulaklarıyla göstermektedir. Bu örnek de bize, yıllar önceki Midas mitolojisinin Hellenistik devirde de canlılığını hâlâ muhafaza ettiğini ortaya koymaktadır.

Kısaca tanıtmaya çalıştığımız Gordion Müzesini oluşturan eserlerden yukarıda da söylediğimiz 41 adeti artık bu gün yok, nerede ve ne oldukları bilinmiyor. Temennimiz Afrodisyas Müzesi soygunu sonrası gibi bunun da «faily meçhul» hırsızlıklar dosyası içine konulmaması... Ayrıca Ankara Anadolu Uygarlıkları Müzesinin verdiği 100 bin lira-lık ödül de bir işe yarar da Anadolu toprağının malı olan bu tarihi eserler yine ait oldukları yerde kalırlar.

Gordion, Sakarya nehri yakınında ve onun Porsuk ile birleştiği noktanın tam yukarisındadır...